

erasmus+

2020-1-CZ01-KA202-078435

TRADICNÉ SLOVENSKÉ REMESLÁ

erasmus+

Festival of Tradition

Bratislava 30th May 2022 – 3rd June 2022

ŠKOLA
UMELECKÉHO
PRIEMÝSLU | STUDIJNÉ ODBORY
SCÉNICKÉHO
VÝTVARNÍCTVA | SKLÉNAROVÁ 7
BRATISLAVA
SLOVENSKO

Paličkovanie

Paličkovanie alebo paličkovaná krajka je čipkovaná textilia vyrobená spletaním a krútením nití, ktoré sú navinuté na cievkach, aby sa dali spravovať. V priebehu práce sa tkanie udržiava pomocou špendlíkov vsadených do čipkovej vankúša, pričom umiestnenie špendlíkov sa zvyčajne určuje podľa vzoru alebo vŕchov prípnutých na vankúš. Paličkovanú čipku priniesli do slovenskej kultúry v 16. storočí Chorváti, Nemci a Česi a od 17. storočia sa stala dôležitým doplnkovým zamestnaním v banských oblastiach. Postupne vzniklo na Slovensku 18 regiónov s charakteristickou regionálnou čipkou. Na obrázku je zachytená paličkovaná čipka používaná v obci Špania Dolina, ktorá nepochybuje patrí ku klenotom slovenskej ľudovo-umeleckej kultúry.

Pistenie

Pistenie je jednou z najstarších textilných techniek a dôležitým produkтом tradičného chovu oviec. Trpežlivým spracovaním nesprádených vlnených vláken na tkaninu sa ziskava nielen surovina na tkanie látok na odevy, ale aj na výrobu obuvi, klobúkov alebo kabátov. Antropológovia sa domnievajú, že pistenie vynášli pastieri. Ich pistené kabáty a klobúky vždy poskytovali pastierom vynikajúcu vlastnosť vlna ich v zime zohrievať a v lete chladila.

Modrotlač

Modrotlač priniesli do Európy v 16. storočí holandski námornici a obchodníci. Jej vznosť sa datuje na začiatok 17. storočia, keď slovenští remeselníci vytvorili prvé farbiarske cechy a koncom 18. storočia sa modrotlačové tkaniny zaradili do slovenskej kultúry. Z konopného, ľanového alebo bavlneného plátna sa vyrábali ženské záštery, sukne, šatky, šály, ale aj kamizely a blúzky, ktoré boli najobľúbenejšimi kúskami slovenskej modrotlačovej módy. V súčasnosti je Slovensko jediným miestom v Európe, kde ešte stále žije tradícia farbenia indigom.

Výšivka

Výšivka sa používa ako tradičný prvok zdobenia odevov, ale aj na úpravu okrajov oblečenia. Rozvoj slovenskej ľudovej výšivky sa začal koncom 18. storočia a súvisí so zlepšením postavenia rolníkov v spoločnosti a zvýšenou snahom o skrášlenie a odlišenie odevu. Podľa výšivky na tradičnom odevu možno určiť nielen región, ale aj spoločenské postavenie nositeľa a príležitosť, na ktorú bol odev určený.

erasmus+

2020-1-CZ01-KA202-078435

TRADITIONAL SLOVAK CRAFTS

erasmus+

Festival of Tradition

Bratislava 30th May 2022 – 3rd June 2022

SKOLA UMELECKEHO PRIEMYSLU

STUDIJNE ODBORY SCENICKEHO VYTVARNICTVA

SKLENAROUA 7
BRATISLAVA
SLOVENSKO

Bobbin lace
Bobbin lace or pillow lace is a lace textile made by braiding and twisting lengths of thread, which are wound on bobbins to manage them. As the work progresses, the weaving is held in place with pins set in a lace pillow, the placement of the pins usually determined by a pattern or pricking pinned on the pillow. Bobbin lace was brought to Slovak culture in 16th century by Croatians, Germans, and Czechs and since 17th century it became an important supplementary occupation in mining regions. Gradually, 18 regions with a characteristic regional lace emerged in Slovakia. The picture captures bobbin lace used in the village Špania dolina, which undoubtedly belongs to the gems of Slovak folk-art culture.

Felting
Felting is one of the oldest textile techniques and an important product of traditional sheep farming. Turning unspun wool fibres into fabric with great patience it provides not only a raw material for weaving cloth for clothing, but also for shoes, hats, or coats. Anthropologists believe that felting was invented by shepherds. Their felt coats and hats have always provided shepherds with excellent properties: wool kept them warm in winter and cooled them in summer.

Indigo Dyeing (Modrotlač)
Modrotlač – which means literally “blueprinting” was brought to Europe in the 16th century by Dutch sailors and traders. It began its proper rise in the early 17th century when Slovak craftsmen formed the first dyeing guilds and in the late 18th century the blueprinted fabrics entwined with the Slovak culture. Using hemp, flax, or cotton cloth, women's aprons, skirts, head scarfs, shawls, but also camisoles and blouses were the most popular pieces of the Slovak blueprinting fashion. Nowadays, Slovakia is the only remaining place in Europe where the indigo dyeing tradition still lives.

Embroidery
Embroidery is used both as a traditional element of decorating clothes, as well as a way of processing edges. The development of Slovak folk embroidery started in the end of 18th century and is tied to improvement of peasants' position in the society and the increased efforts to beautify and differentiate clothing. According to the embroidery on traditional clothing, one can determine not only the region, but also the social status of the wearer and the occasion for which the clothing was intended.

erasmus+

2020-1-CZ01-KA202-078435

erasmus+

Festival of Tradition

Bratislava 30th May 2022 – 3rd June 2022

R E G I Ó N B R A T I S L A V A

erasmus+

2020-1-CZ01-KA202-078435

erasmus+

Festival of Tradition

Bratislava 30th May 2022 – 3rd June 2022

ŠKOLA
UMELECKÉHO
PRIEMYSLU | STUDIJNÉ ODBORY
SCENICKÉHO
VÝTVARNÍCTVA | SKLÉNAROVÁ T
BRATISLAVA SLOVENSKO

ŠKOLA UMELECKÉHO PRIEMYSLU
School of Art Industry

